

קטע פנים קומפלקס

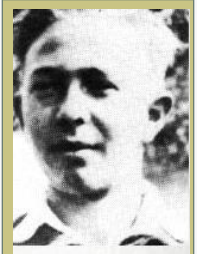
"המעט שאנו, החיים, יכולים לגמול לחברנו המתים
הוא הזיכרון ההולך אחריהם ואיתנו"

יצחק רבין.

שוורצר גד (גונטר)

1.5.1943 - 24.4.1922

7

חקר של
אסתר ביניאק
תאריך סיום
מרץ 2016

"כי מידי דברי בו זכור אזכרנו עוד"
(ירמיהו לא')

שוורצר, גד (גונטר)

בן הרמן. נולד בוי בניסן תרפ"ב (24.4.1922) בגרמניה. בשנת 1938 עלה לארץ ישראל והתחנך בחברת נוער באשדות יעקב. במסגרת חברה זו יצא אחר-כך להקים ולהפריח את קיבוץ בית הערבה שבצפון ים המלח. היה צעיר תכול-עיניים ושזוף-שמש ובקלות רבה השתרש והתערה בחיי העבודה ובנופי הטבע של הארץ החדשה. בקרב כל הבא עמו במגע נודע כחבר נאמן וישר-דרך.

בנובמבר 1941 התגייס לפי קריאת "הקיבוץ המאוחד" לצבא הבריטי כדי לתרום למערכת המלחמה באויב הגרמני. הוא הוצב ליחידת התובלה העברית 462. ביום כ"ז בניסן תש"ג (1.5.1943) נספה במימי הים התיכון בדרך למלטה לאחר שספינתו - "ארינפורה" - טובעה על ידי מפציצים גרמניים. יחד עמו ירדו למצולות 139 חיילים מאנשי היחידה.

שמו הונצח בחוברת זיכרון שהוציא הקיבוץ המאוחד. בבית הקברות שעל הר הרצל בירושלים, הוקמה לזכר הנעדרים אנדרטה דמויית אנייה ולידה בריכת מים שבקרקעיתה חקוקים שמות הנפלים.

בן הרמן

נולד ב-24.4.1922

עלה ב-1938 לאשדות יעקב

ובהמשך לקבוץ בית הערבה

התגייס ב-11.1941

נספה ב-1.5.1943

על אנייה "ארינפורה"

חסר: שם האם, מקום לידה

ותאריך עליה מדויקים

JÜDISCHE JUGENDHILFE E. V.

61

ZWICK DES VEREINS IST DIE FÖRDERUNG
DER BERUFAUSBILDUNG UND BERUFS-
UNTERRICHTUNG IN DEUTSCHLAND BE-
SONDERER ARBEITSLÖSEN JÜDISCHER
JUGENDLICHE IN PALÄSTINA.

NRD: BERLIN-CHARLOTTENBURG 2
KANTSTR. 138 OTT. 11 (BENNINGH.)
TELEFON: 51 55 56, 51 55 57
POSTKASSE: BERLIN 51477
BANK: DEUTSCHE BANK, DEP.-K. N.
JOACHIMTHALSTR. 4
TELEGR.-ADR: JUGENDALIA
SPRECHST: MONTAG BIS FREITAG VON 16^h-17^h

Zertifikatsanfrage

für
GESCHER

Name	Adresse	Geburtsdat.-Ort	Staatsang.
Schermatz, Erwin	Berlin-Mölin Liberdastr. 13	9.6.21., Berlin	Polen
Gutalski, Leo, Günther	Osteroda/Opr. Wilhelmstr. 8	15.12.22., Leip	Deutsch
Dames, Herbert	Bamberg, Auestr. 23	19.11.22., Bamberg	Polen
Gewerter, Fritz	Kassel, Moritzstr. 13 I	9.11.22., Kassel	Staatenlos
Hochmann, Betti	Siegen, Poststr. 16	22.7. 22., Siegen	Staatenlos
Lewy, Herbert,	Bendorf/Rh. Ad. Hitlerstr. 75	2.7. 23., Memel	Deutsch
Lokzinski, Heinz	Halberstadt, Grüpperstr. 80	29.4. 22., Halberstadt	Polen
Rauner, Erika	Hargesheim Krs. Kreuznach,	3.4. 21., Hargesheim	Deutsch
Rosengarten, Erich	Themar, Thür. Dr. Frickstr.	27.11.22., Themar	Deutsch
Schreiber, Irene	Berlin, Neue Schönhauserstr. 7	19.11.22. Berlin	Polen
Schwarzer, Günther	Alt-Lüssig 7	24.4. 22. Gottesberg	Deutsch

מסמך 2: רשימת בני נוער
המיועדים לעליה

מקור: ארכיון הציוני
S75\568-17

מסמך מגרמניה המטפל
בנוער יהודי
מופיעה הפניה לגשר.
צוין שמו, כתובתו,
תאריך ומקום לידה.

מסמך 3: כתובת המגורים המלאה
מקור: ארכיון המדינה 575\568-22

1. Aves, Wolf Born: Jan. 28, 1923 Dortmund, Adlerstr. 64
2. Czerninski, Max Siegfried " Aug. 3, 1922 Frankfurt a.O. Halbestadtstr. 16
3. Friedlaender, Manfred " Jan. 7, 1923 Liebstadt, Ostpr.
4. Fuchs, Jutta " Oct. 9, 1922 Karlsruhe i.B. Waldhornstr. 31
5. Knopf, Ernst " Feb. 27, 1923 Kassel, Fliegengasse 9
6. Lewy, Herbert " July 2, 1923 Bendorf a.Rh., Adolf Hitlerstr. 25
7. Maier, Edith " Dec. 24, 1922 Mannheim () 3.15
8. Schwarzer, Guenther April 24, 1922 Alt Lassig b. Cottenberg, Schles.
9. Schreiber, Irene Born Nov. 19, 1922 Berlin, Neue Schoenhauser Str. 7
10. Wilamowski, Bernhard " Oct. 14, 1922 Gern, Altenburgstr. 1

Handwritten signature
7/5 38

JÜDISCHE JUGENDHILFE E. V.

§1
ZWECK DES VEREINS IST DIE FÖRDERUNG
DER BERUFAUSBILDUNG UND BERUFS-
ENTWICKELUNG IN DEUTSCHLAND BE-
SONDERES ABGEBILDETER JÜDISCHER
JUGENDLICHE IN PALÄSTINA.

NRD: BERLIN-CHARLOTTENBURG 3
KANTON: 188 OT. II (KRENNING)
TELEFON: 81 55 55, 81 55 57
POSTADRESSE: BERLIN 21477
BANK: DEUTSCHE BANK, DEP.-K. N
JOACHIMSTHALENTW. 4
TELEGR.-ADRS: JUGENDALIA
WFRUCHTST. MONTAG BIS FREITAG VON 15^h-18^h

BERLIN, DEN

-2-

Name	Adresse	Zertifikat beantragt am:
24) Klein, Imtraut	Neustadt o/S. Untre Mühlstr. 15	8.10.37. (Giw.Br.)
24.) Knopf, Ernst	Kassel, Fliegengasse 9	dto.
25) Levy, Erich	Haunen/RAM	dto.
25) Lewy, Herbert	Bendorf/Rh. Ad. Hitlerstr. 75	19. 1.38. (beiliegend)
27) Lokzinski, Heinz	Halberstadt, Grüpperstr. 80	dto.
29) Löwenthal, Peter	Hamburg 20, Haynstr. 9	8.10.37. (Giw.Br.)
29) Maier, Edith	Mannheim, Q 3, 15	dto.
30) Moddel, Sally	Waisenhaus, Pankow, Berlinerstr. 120/21	dto.
31) Mührberg, Joachim	Ahlbeck, Bad,	1.11.37. (Giw.Br.)
32) Neumann, Abraham	Waisenhaus, Pankow, Berlinerstr. 120/21	8.10.37. (Giw.Br.)
33) Rauner, Erika	Hargesheim Krs. Kreuznach	19. 1.38. (beiliegend)
34) Roehweg, Margot	Berlin W 35 Dennwitzstr. 32	8.10.37. (Giw.Br.)
35) Rosengarten, Erich	Themar/Thür. Dr. Frickstr.	19.1.38. (beiliegend)
36) Rothkopf, Ida	Berlin NO 55 Belforterstr. 3	1.11.37. (Giw.Br.)
37) Schreiber, Irene	Berlin, Neue Schönhauser- str. 7	19. 1.38. (beiliegend)
38) Schwarzer, Günther	Alt-Lössig 7	19. 1.38. (beiliegend)
39) Srednik, Sally	Dortmund, Krautstr. 5	1. 11.37. (Giw.Br.)
40) Stern, Arnold	Hoppstäden/Nahe	8. 10.37. dto.
41) v.d.Walde, Werner	Baden, Gr. Feldernstr. 12	1. 11.37. dto.
42) Wilamowski, Bernhard	Gera, Altenburgerstr. 1a	8. 10.37. dto.

0 - 11

V - 29

מסמך 4: אישור עליה לארץ

מקור: ארכיון הציוני

S75\568-13

גוטסברג גרמניה, מקור: אינטרנט

אישור "סרטיפיקט" לעלייה

לארץ 19.1.38

שוורצר גד

כתובת: Alt lasig 7

Transport vom 2. März 1938 ab Triest
S/S "Palaestina".

Gesher

- ✓ 1. Ruth Alexander
- 2. Wolf Awes
- ✓ 3. Edith Brandsdorfer
- ✓ 4. Leo Cibulski
- 5. Max Czerninski
- ✓ 6. Herbert Dames
- ✓ 7. Norbert Eckstein
- ✓ 8. Benno Edelstein
- ✓ 9. Manfred Friedlaender
- ✓ 10. Hermann Fuchs
- ✓ 11. Jutta Fuchs
- ✓ 12. Ulrich Greiner
- ✓ 13. Heinz Gronowski
- ✓ 14. Hans Peter Haller
- ✓ 15. Alfred Hausner
- ✓ 16. Markus Hilsenrad
- ✓ 17. Betti Hochmann
- ✓ 18. Leo Ickowitz
- ✓ 19. Heinz Kane
- ✓ 20. Georg Kaufmann
- ✓ 21. Imtraut Klein
- ✓ 22. Ernst Knopf
- ✓ 23. Erich Levy
- ✓ 24. Herbert Lewy
- 25. Heinz Lokzinski
- ✓ 26. Peter Loewenthal
- 27. Edith Maier
- ✓ 28. Sally Moddel
- ✓ 29. Joachim Muehrberg
- ✓ 30. Abraham Neumann
- ✓ 31. Erika Rauner
- ✓ 32. Margot Rochweg
- ✓ 33. Ida Rothkopf
- ✓ 34. Irene Schreiber
- ✓ 35. Guenther Schwarzer
- ✓ 36. Sally Srelnik
- ✓ 37. Arnold Stern
- ✓ 38. Bernhard Vilamowski

מסמך 5: רשימת עולים באוניית "פלשתינה"

מקור: ארכיון הציוני

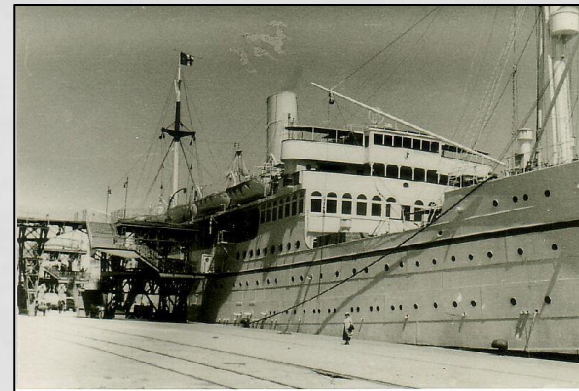
S75\568-163

הנסיעה המתוכננת של גד באונייה "פלשתינה"

מ- Triest בתאריך 2.3.38

היעד : גשר

בפועל גד לא עלה באוניה זו

נמל טריאסט שנות ה-30,

מקור: ספריה ומרכז הנצחה קרית טבעון

35. Guenther Schwarzer

מסמך 6: רשימת העולים באוניה ירושלים

מקור: ארכיון הציוני

ISA1\15490\8 150-365

מחלקת העליה של הסוכנות היהודית לא"י

לשכת העליה בת י"ח

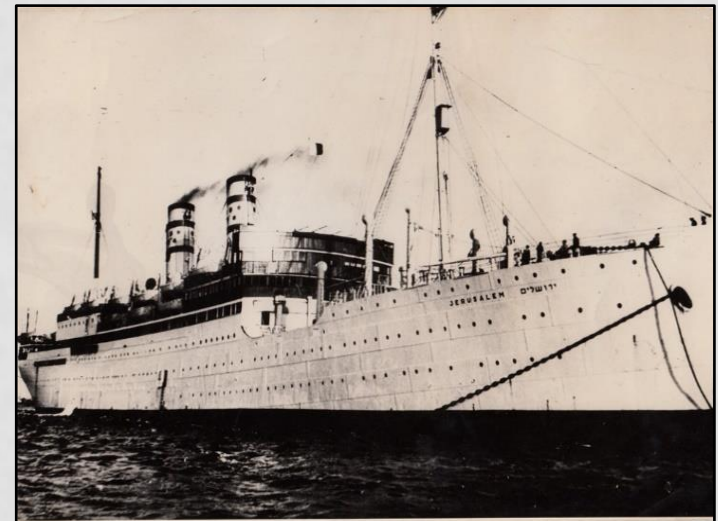
ר"ת-3-

רשימת עולים שבאו לא"י

ביום 14.3.38 הנציח ירושלים (המסמך נמצא)

מס. סדורי	רומשטח	השם	גיל	סוג	מס. תושב	הקדמים בא"י וכתבם
45	מסמך	קורט	24	1	1454	
46		לוי	28	1-2/2	107780	
47	מסמך	ויבכריד	23	1	1482	
48	מסמך	לואיס	43	1-א	1469	
49	מסמך	לודוויג	22	1	1469	
50	מסמך	לואיס	18	3-ב	1528	
51	מסמך	לודוויג	22	1	718	
52	מסמך	לודוויג	26	1	718	
53	מסמך	לודוויג	26	ד		
54	מסמך	לודוויג	18	3-ב		
55	מסמך	לודוויג	53	1-א		
56	מסמך	לודוויג	40			
57	מסמך	לודוויג	13			
58	מסמך	לודוויג				
59	מסמך	לודוויג				
60	מסמך	לודוויג				
61	מסמך	לודוויג	26	ד		
62	מסמך	לודוויג	41	1	659	
63	מסמך	לודוויג	43	1	107405	
64	מסמך	לודוויג	16	1	107407	
65	מסמך	לודוויג	15	1	107408	
66	מסמך	לודוויג	3	1	107409	
67	מסמך	לודוויג	13	3/ב		
68	מסמך	לודוויג	13	1	710	
69	מסמך	לודוויג	67	1/א		
70	מסמך	לודוויג	22	1	765	1476
71	מסמך	לודוויג	26	1	438	
72	מסמך	לודוויג	54	1/א		
73	מסמך	לודוויג	54			
74	מסמך	לודוויג	33	1	766	
75	מסמך	לודוויג	25	1	107802	
76	מסמך	לודוויג	24	1	758	
77	מסמך	לודוויג	36	1	1468	
78	מסמך	לודוויג	57	1	107795	
79	מסמך	לודוויג	22	1	1245	
80	מסמך	לודוויג	21	1	107791	
81	מסמך	לודוויג	25	1	1465	
82	מסמך	לודוויג	24	1	107773	
83	מסמך	לודוויג	1	1	107774	
84	מסמך	לודוויג	21	1	773	
85	מסמך	לודוויג	27	1	1247	
86	מסמך	לודוויג	25	1	107794	
87	מסמך	לודוויג	15	3/ב		
88	מסמך	לודוויג	24	1	768	
89	מסמך	לודוויג	25	1	107746	

בתאריך 14.3.38 עלה גד לארץ
באוניה "ירושלים"
הגיל: 15
(מתוך רשימת העולים באוניה)

האוניה "ירושלים", מקור: ויקיפדיה

GERMANY

On Students' Certificates:

1. Alexander, Ruth
2. Brandsdorfer, Edith
3. Cibulski, Leo Guenther
4. Damos, Herbert
5. Eekstein, Norbort
6. Edelstein, Benno
7. Friedlaender, Manfred
8. Fuchs, Hermann
9. Fuchs, Jutta
10. Greiner, Ulrich
11. Gronowski, Heinz
12. Haller, Hans Peter
13. Hausner, Alfred
14. Hilsenrad, Max
15. Hochmann, Betty
16. Iokowitz, Leo
17. Kane, Heinz
18. Kaufmann, Georg
19. Klein, Irma
20. Knopf, Ernst
21. Levy, Erich
22. Levy, Herbert
23. Loewenthal, Peter
24. Moddel, Sally
25. Ruehrberg, Joachim
26. Neumann, Abraham
27. Rauner, Erika
28. Roehweg, Margot
29. Rothkopf, Ida
30. Schreiber, Irene
31. Stern, Arnold
32. Wilamowski, Bernhard
33. Srbrnik, Zelig

Arrived on March 7, 1938

34. Meyer, Edith
35. Czerninski, Max
36. Schwarzer, Guenther

37. Aves, Wolf
38. Feldmesser, Ilse
39. Herzlikowitz, Max
40. Jablon, Leo
41. Katz, Hanni
42. Kaufmann, Grete
43. Lokzinski, Heinz
44. Michalowitz, Rose
45. Rawinsky, Ellen
46. Resnikows, Ruth
47. Rosenfeld, Edith
48. Ullmann, Johanna
49. Wolf, Sabine
50. Hirsch, Eva

Arrived March 21, 1938

Arrived on March 27, 1938

34. Meyer, Edith
35. Czerninski, Max
36. Schwarzer, Guenther

מסמך 7: רשימות ההגעה לגשר
מקור: ארכיון הציוני S75\637159

גד שוורצר הגיע לגשר ב-14.3.38

קיבוץ גשר, מקור: אתר המגורים בכפר

מסמך 8: כרטיס עליית הנוער של גד
מקור: ארכיון הציוני S75 Gc

כרטיס עליית הנוער של גד

שם משפחה: schwarzer

שם פרטי: gunther

כתובת: alt lanig

תאריך: 24.4.1922

מקום לידה: gottesberg

אזרחות:

השכלה עממית: בית ספר עממי

שם האם: golda schw.

מקום המצאות: breslau

גוטסברג שנות ה-20

מקור: אתר schlesische-eisenbahnen

Nr. 3574	Angemeldet am
Zuname Schwarzer	Teilgenommen am Vorbereitungslager
Vorname Günther	der Gruppe Leiter Führer
Wohnort alt Lanig 70 F	Bestätigt / abgelehnt / zurückgestellt auf Jahr
Geburtsdatum 24.4.22	Aerztlicher Befund
Geburtsort Gottesberg	Vertrag vom 24.1.38
Staatsangehörigkeit Hoch Reich	Zertifikat beantragt am bewilligt am
Schulbildung Volksschule	Ueberfahrt am 4.3.38
Beruf	Patenkind (Name d. Paten)
Bund	Finanzielle Regelung
Hebräische Kenntnisse gut	I. bei Selbstzahlern monatl.
Name der Eltern Golda Schw.	Zahlbar
Beruf des Vaters	II. bei Bezuschussung des Unterhalts
Wohnort der Mutter 70 F	eigener Anteil 20.-
Bezirksstelle Breslau	Zuschuss
	Gemeinde 5.85
	Zentrale 5.85
	J. H. 5.80
	Ausgeschieden am
	bitte wenden!

מסמך 9: רשימות חברים מאשדות יעקב
מקור: ארכיון הציוני S75\799

ASCHDOTH JAACOB II

Completed Two Years' Course

Name	Date of Arrival	Date of Leaving	Plans
33. Czerninski, Max	March 14, 1938	March 10, 1940	Joined Kibbuz Hameuchad K Hachugim Bezaon Jam Hame.
34. Meyer, Edith	" "	" "	" "
→ 35. Schwarzer, Guenther	" "	" "	" "
36. Aves, Wolf	March 21, 1938	" "	" "
37. Feldmesser, Ilse	" "	" "	" "
38. Jablon, Leo	" "	" "	" "
39. Katz, Henni	" "	" "	" "
40. Kaufmann, Grete	" "	" "	" "
41. Kokzinski, Heinz	" "	" "	" "
42. Michaelowitz, Rose	" "	" "	" "
43. Rawinsky, Ellen	" "	" "	" "
44. Resnikows, Ruth	" "	" "	" "
45. Rosenfeld, Edith	" "	" "	" "
46. Ullmann, Johanna	" "	" "	" "
47. Wolf, Sabine	" "	" "	" "
48. Hirsch, Eva	March 27, 1938	" "	" "
49. Kane, Heinz	March 7, 1938	" "	Third Year Hachsharah in Mar HaEmek
50. Herzlikowitz, Max	March 21, 1938	" "	Joined "brother" in Tel Avi.

גד שהה שנתיים
באשדות יעקב
ואז עבר לצפון ים
המלח קבוצת החוגים

קיבוץ אשדות יעקב, מקור: ויקיפדיה

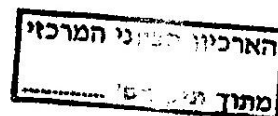
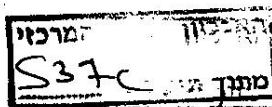
מסמך 10: כרטיס גיוס
מקור: ארכיון הציוני S37C

כרטסת לשכת
הגיוס של גד
תאריך הגיוס:
11.11.41

סמל ההגנה, מקור: אתר צה"ל לצעירים

גד 8327 המסמך י"ז/ט"ו מס' 928
המשפחה י"ז/ט"ו השם אב השם האב ר.א.ן
1. 2. 3.
א. תאריך הלידה 1922 נתינותו הנוכחית נתינותו הקודמת
(ליג / בליג) מסצוע מסום העבודה
מקום המגורים ק"מ הלאה מצב המשפחתי ר.ק תלויים בו
השכלה שפות לקרוא ג.ר.א.י צ"ר
לכתוב
לדבר
התיצב בוועדת הגיוס: תאריך החלטה
התיצב בלשכת הגיוס: תאריך הוצאה
נשלח לצבא: תאריך י"ז/ט"ו יהודה A.A.S.C מספרו
נפסל: תאריך הסבה
הערות

כ"ס - רשמה הגיוס
אישת כ"ר

מסמך 11: רשימות בפנקס הבוגרים

מקור: ארכיון הציוני

J1\32223\2

שמו של גד מופיע בפנקס הבוחרים
של כנסת ישראל בבית הערבה
תש"ב

גד שוורצר בן הרמן

קיבוץ בית הערבה שנות ה-30,
מקור: אתר מועצה אזורית מגילות ים המלח

פנקס הבוגרים של כנסת ישראל בבית הערבה החוגים צפון ים המלח
(פנקס שני תשי"ב)

מספר מדורי	המסמך	השם הפרטי	שם האב	הגיל	התאריך
61	למפרים	אברהם	יונה	1921	
2	מאיר	רפאל	יהודה	1921	
3	"	אסתר	אליעזר	1920	
4	"	רחל	יצחק	1922	
5	מנחם	מאיר	חיים	1921	
6	מנחם	משה	יונה	1920	
7	מירב	שלמה	חנניה	1922	
8	מלך	שלמה	חיים	1919	
9	מנחם	שאל	חיים	1921	
70	מנחם	אהרן	שמחה	1922	
1	בנימין	אברהם	ויקטור	1921	
2	עזריאל	אריה	אהרן	1920	
3	סרגיי	עזרא	אברהם	1921	
4	פוליקר	גד	יום טוב	1921	
5	פנחס	חנה	בצלאל	1915	
6	פרידלנדר	יונה	יעקב	1921	
7	פרידלך	שלמה	יוסף	1919	
8	פרלשטיין	שלמה	אברהם	1910	
9	אשר	אליהו	יוסף	1920	
80	צירנינסקי	יוסף	ליאון	1922	
1	קאופמן	יהודה	חיים	1922	
2	קובלסקי	אליעזר	זלמן	1920	
3	קופמן	הושע	גוסטב	1918	
4	קורניל	דוד	אשר	1917	
5	קובלסטה	פרץ	ליאון	1920	
6	קיסלר	שמעון	אברהם	1921	
7	קליין	חיה	בלא	1921	
8	ראובן	אראלה	ארטור	1921	
9	רבינוביץ	יורעאל	יוסף	1922	
90	רוזנטל	יצחק	יעקב	1920	
1	רוסקופף	יהודית	דוד	1921	
2	רוזניקוב	רות	מכס	1922	
3	ריימן	רות	יוליוס	1922	
4	רובינסקי	חנה	יוסף	1921	
5	שוורצר	גד	הרמן	1922	
6	שמואל	דניאל	הרמן	1922	
7	שטיינברג	יהואל	משה	1922	
8	שטיינברג	יהודית	זלמן	1918	
9	שינדלר	יוסף	שמאל	1920	
100	שינקר	אליעזר	מרדכי	1919	
1	שניאור	דניאל	אהרן	1921	
2	שניאור	ירמיהו	עקיבא	1921	
3	שפירא	זהבה	יהודה	1921	
4	בקרמן	צבי	שמעון	1923	
5	גולדשטיין	פרץ	שלמה	1923	
6	לוי	צבי	אלכסנדר	1923	
7	מנחם	אליהו	נתן	1923	
8	מרכלוביץ	שושנה	מקס	1923	
9	מלימסר	מרים	מכס	1923	
10	פרידלנדר	משה	זיגריד	1923	
1	קנופף	שמאל	אברהם	1923	
3	רוינסקי	עדנה	היינריך	1923	

מסמך 13: מגורשי גרמניה.

מקור: מתוך אתר גרמני

[HTTPS://WWW.BUNDESARCHIV.DE/GEDENKBUCH/DIRECTORY.HTML.EN?RESULT#FRMRESULTS](https://www.bundesarchiv.de/gedenkbuch/directory.html.en?result#frmresults)

...e Persecution of Jews under the National Socialist Tyranny in Germany 1933 - 1945

Memorial Book - Victims of the Persecution of Jews under the National Socialist Tyranny in Germany 1933 - 1945

Schwarzer, Golda

née Kranzberg

born on 29th July 1894 in Rzgów / Piotrków / Russland

resident of Alt Lässig

Deportation:

from Breslau

03rd May 1942, Lublin, Distrikt

אמו של גד:

Golda Schwarzer

,Breslau מ- נשלחה

נספתה ב- Lublin

גטו לובלין, מקור: ויקיפדיה

מסמך 14: דברים לזכרו

מקור: מתוך חוברת שיצאה בשנה למותו,

בית הערבה 19.4.1944

גד שוורצר ומרדכי דרוקר שירתו יחד, באותה יחידה וכתבו
הביתה (לבית הערבה) מכתבים משותפים:

יולי, 1942

אנו ישובים במכונית, סגרנו היטב את החלונות שסערת החול לא
תפריע לנו, ומתווכחים מה לכתוב הביתה. אנו מרגישים טוב וגם
שלומנו טוב. גד מנגן במפוחית ואני כותב, כי זה זמן רב לא כתבנו
לכם.

הייגו בחזית ואח"כ נסענו רחוק רחוק, וראינו הרבה דברים יפים. גד
ואני נמצאים יחד כבר שלושה חודשים, ותמיד אנו מתכוננים לכתוב
לכם, אבל אין זה תמיד ביכולתנו.
דרישת שלום לכולם ובמיוחד לאנשי המוזיקה.

גד ומוסק'ה

מתוך מכתבם האחרון:

מרץ, 1943

זמן רב לא שמעתם דבר מאתנו ונקווה שתסלחו לנו. אנו בריאים,
ומקווים שגם אתם בריאים ושלמים.
הננו נמצאים ליד העיר הגדולה ב. יש כאן הרבה יהודים ובכל שבת
אנו מבקרים אצלם. הולכים לבית הכנסת, יושבים בקפה "תל אביב".
פוגשים כאן הרבה חברי קבוצה ושומעים מהם חדשות מהבית. לקראת
פורים מתכוננים אנו למסיבה גדולה של כל היחידות העבריות
שבסביבה. יכול להיות שבקרויב נקבל חופש ואז נתראה. זוהי תקוותנו
היחידה.
ועד אז שלום...

מוסק'ה וגד

מתוך שנה למותם / בית הערבה, 19.4.1944

בית הערבה שנות ה-40, מקור: אתר בית הערבה

מסמך 15: פלוגה 462 אליה היה שיין
מקור: "מתנדבי היישוב לצבא הבריטי במלחמת העולם השנייה 1939-1945"
מצגת: אורי איתאל 2012

פלוגה 462

פלוגת ההובלה 462 הוקמה באפריל 1942 תחת פיקודו של ישראל בוגנוב. שלד היחידה הורכב מחיילים ותיקים מפלוגת ההובלה 179, שנימנו עם ותיקי מתנדבי היישוב לצבא הבריטי במלחמת העולם השנייה ואליהם נוספו מגויסים חדשים.

הפלוגה הופעלה לראשונה במסגרת המערכה במדבר המערבי בבניית קו הביצורים באל-עלמיין וביוני 1942 היא נשלחה לביירות שבלבנון. כשלונות הצבא הבריטי במדבר המערבי גרמו לכך, שפלוגת ההובלה חזרה לקו ההגנה של אל-עלמיין. היא הובילה חטיבה אוסטרלית מסוריה למצרים, כתגבורת לארמייה השמינית של הצבא הבריטי באל-עלמיין, במערב מצרים. היא השתתפה עם המחנה השמיני בקרבות הבלימה נגד הצבא הגרמני בראשות פילדמרשל רומל. לאחר המתקפה הבריטית על הצבא הגרמני, בקרב אל-עלמיין השני בסוף אוקטובר 1942, המשיכה פלוגת ההובלה עם הצבא ללוב.

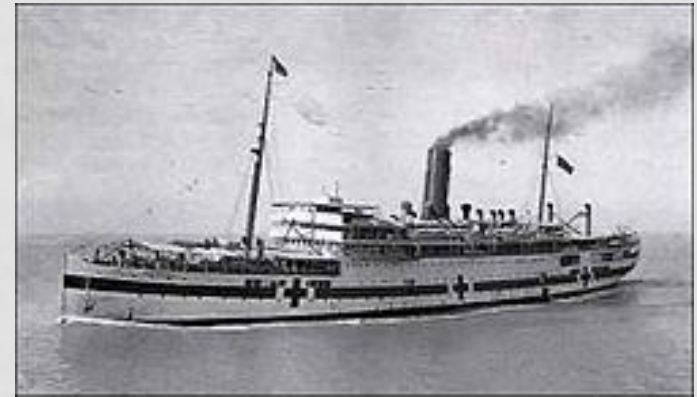
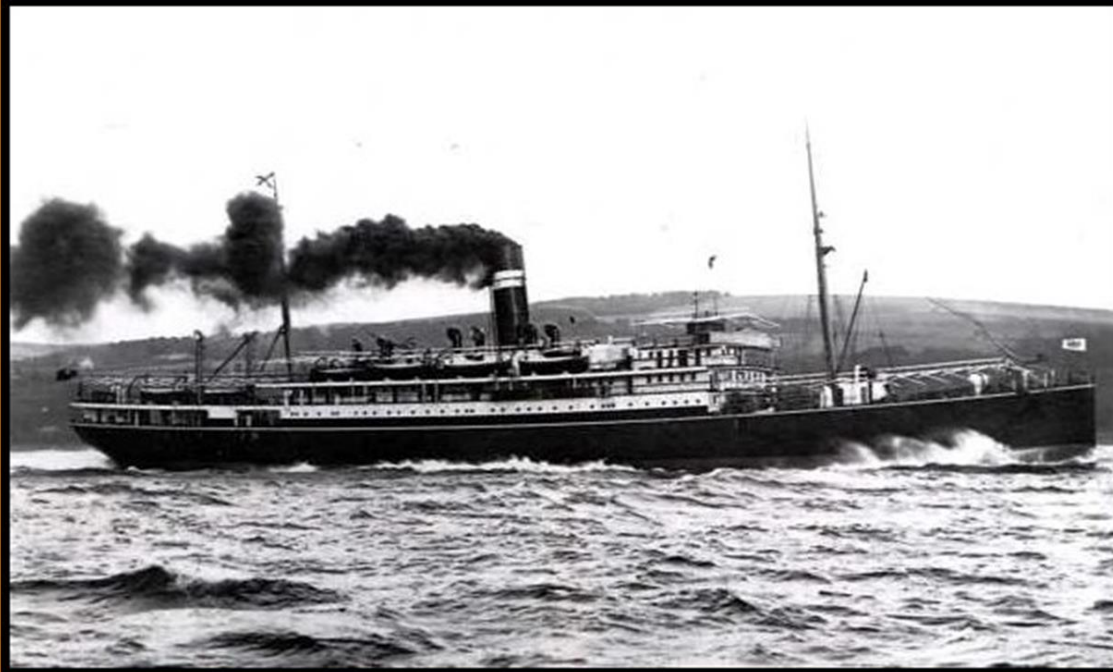
פלוגה 462 הייתה הפלוגה הארץ-ישראלית הראשונה שעמדה להשלח לנחיתה באירופה. ב-29 באפריל 1943 אחרי חג הפסח, יצאה מנמל אלכסנדריה שבמצרים לאי מלטה שיירה של כ-30 אניות נושאות ציוד, דלק וחיילי עזר כהכנה לקראת פלישת בעלות הברית לסיציליה. בראש השיירה הפליגה האוניה ארינפורה (Erinpura), שנשאה את חיילי הפלוגה ואת ציודם. במהלך ההפלגה, ב-1 במאי, אותרה שיירת האניות על ידי מטוס סיור גרמני. הטייס הזעיק מטוסי קרב, אשר הגיעו לעת ערב. האוניה נפגעה פעמיים ושקעה תוך כ-4 דקות. 140 מחיילי הפלוגה ניספו ורבים נפצעו. זמן קצר קודם להפלגתם חתמו החיילים הנשואים על "גט על תנאי", שהתממש עם טביעתם. הניצולים הוחזרו לטריפולי ולבנגאזי, ומשם נשלחו לחופשה בארץ ישראל. ביולי 1943 הוקמה הפלוגה מחדש, וזו התארגנה בסרפנד, קיבלה מתגייסים חדשים ושיחררה את אלה שלא התאוששו מן האסון. בסוף יולי 1943 חזרה הפלוגה למצרים ובספטמבר 1943 היא נשלחה לאיטליה ונחתה בראש החוף בסלרנו שמדרום לנאפולי. שם פעלה בפריקת ציוד לרציפים והובלת דלק ותחמושת לחזית. לאחר כחודשיים השתלבה בפעולה בחזית ואנשיה השתתפו במבצעים בחזית איטליה עד סוף המלחמה.

462 הייתה פלוגה של מתנדבים ותיקים ומשום כך הייתה זו הפלוגה העברית הראשונה שפורקה באוגוסט 1945. וותיקי היחידה שוחררו משירות ואילו המגויסים החדשים הועברו ברובם לפלוגת הובלה 468.

137 חיילים נספו
ו-136 מקום
קבורתם לא נודע

מסמך 16: מידע על האנייה ארינפורה
מקור: "מתנדבי היישוב לצבא הבריטי במלחמת העולם השנייה 1939-1945"
מצגת: אורי איתיאל 2012

האנייה נבנתה ב-1911 ונקראה על שם עיר במחוז
ראג'סטאן שבהודו. האנייה אשר שימשה כאנייה
סוחר באזור הודו ודרום מזרח אסיה, נקראה לשרות
בחיל הים המלכותי, במלחמת העולם הראשונה.
לאחר הסכם מינכן ב-1938 חזרה לקו המסחרי
שלה ונקראה שנית לשירות.

הארינפורה, מקור: ויקיפדיה

מסמך 17: המשך מידע על האנייה ארינפורה
מקור: "מתנדבי היישוב לצבא הבריטי במלחמת העולם השנייה 1939-1945"
מצגת: אורי איתיאל 2012

ב-1.5.1943 בשעות הערב, אור לכ"ז בניסן תש"ג, בזמן מלחמת העולם השנייה, האנייה "ארינפורה" (Erinpura) של הצבא הבריטי הופצה על ידי מטוסי חיל האוויר הגרמני. היא הוטבעה בהיותה בשיירה של עשרים ושבע אניות של בעלות הברית, תוך הפלגה ממצרים למלטה, לקראת פלישה לסיציליה. על סיפונה היו למעלה מאלף איש, ביניהם 334 חיילים מארץ ישראל, שהתנדבו לשרת בחיל התובלה המלכותי הבריטי ונטלו חלק במערכה במדבר המערבי ובתוך כך מנעו פלישת הצבא הגרמני לארץ ישראל. רבים מהחיילים שעל האנייה טבעו.

136 חיילים לא הובאו לקבורה (מקל"ן)

140 חיילים ארצישראליים נעדרים

י. גספאן; י. גיטליצאס; לנסקורפוראל פ. גולדשטיין; י. גולדמן; הקורפוראל צ. גוטליב; הקורפוראל י. גרנובסקי; הקורפוראל ג. גרובר; הנהג וו. גרונד לנד; ג. גרינברג; ב. גורביץ; לנסקור פוראל מ. גוטרמן; י. האבר; י. הפטל; קורפוראל מ. חיים; צ. חננאל; י. חר- לאפ; ג. היידמן; י. איזור; ח. יעקבסון; פ. יעקבסון; צ. יאגט; א. ילנוף; ג. יושוי; מ. כהן; פ. ס. כהן; א. קפלן; ח. רחמי; ל. קאופמן; מ. קוטאני; ח. כולת.	באומגרטן; הנהג י. בן-ישראל; הנהג י. בן-צבי; הלנסקורפוראל ג. בצר; הנהג ד. בראונפילד; הנהג ר. בוכבינדר; הנ- הג מ. בוסני; הנהג א. כהנא; הנהג צ. ציקאנסקי; הנהג י. כהן; הנהג פ. י. כהן; הנהג צ. צופר; הנהג ח. דהאן; הנהג פ. דויטש; הנהג ד. דרוטמן; הנהג ג. דרוקר; הנהג א. אבר; הקורפוראל ח. הלפנר; הנהג ע. פרנבאך; הנהג ד. פוגל; הנהג י. פרידלר; הנהג פ. גלברט;	ברשימת אבידות של חיילים ארצישראליים שנתפרסמה רש- מית נמסר, כי הרשומים מטה נעדרים וסבורים שנספו בים. ואלה שמותיהם: לנסקורפורל י. הדרי; הנהג ב. אקר- מן; הנהג ח. אלטגנוק; הקורפוראל ש. אסקרוב; הנהג י. אלטשולר; הקורפור- ראל ש. אבני; הנהג ע. בכרך; הקורפור- ראל א. בכירא; הנהג א. בקס; הנהג ל.
--	--	--

הידיעה שפורסמה בעיתון "המשקיף" על הנעדרים שנספו בים, מקור: הספריה הלאומית

מסמך 18: האנדרטה בהר הרצל לזכר החיילים העבריים שטבעו על ארינפורה. מקור: אתר יזכור

תיאור האנדרטה

ברחבת האנדרטה מעוצב גשר הפיקוד של האוניה, ממנו נישא לפיד זיכרון, ולפניו בריכת מים. בסמוך דגלי ישראל, ולפני הרחבה שלט הסבר אודות ההנצחה. בשולי צלעות הבריכה משוקעים לוחות אבן שחורים. על כל לוח פרטי אחד הנופלים. בחזית מבנה גשר הפיקוד הפונה אל הבריכה נכתב הפסוק: "אמר אדוני מבשן אָשיב, אשיב ממצולות ים" (תהילים ס"ח, כ"ג).

4 - אנדרטה לחללי האוניה "ארינפורה".

סיפור לא כ"כ מוכר, אך ב 1.5.1943 תקפו מטוסים גרמנים שיירת אוניות תובלה של הצי הבריטי שהיו בדרכן מאלכסנדריה למלטה, האוניה "ארינפורה" נפגעה וטבעה כאשר עליה למעלה מאלף חיילים, ובהם 330 מתנדבים יהודים מארץ ישראל.

טקס הזיכרון לחללים מתקיים מדי שנה במועד יום טביעתה של ארינפורה – כ"ז בניסן, שהוא יום הזיכרון לשואה ולגבורה.

**"אמר אדוני מבשן אשיב,
אשיב ממצולות ים"
(תהילים ס"ח, כ"ג)**